

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacræ Regiæ Majestatis
Borussicæ Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicæ, Ordinis Nigræ Aquilæ Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiæ, 1766

LIB. IV. TIT. V. De Cap. Minutis.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9044

QV XXV. *An civitas aliave universitas restitui possit?*

APP. Nam universitates utuntur jure minorum, l. 4. C. ex quib. caus. maj. quia eadem ratio est, cum soleant quoque earum res per alios geri.

OBJ. (1) L. 27. R. Cred.

RESP. Aliud est, & non restituitur Civitas, si pecunia in utilitatem ejus versa probetur.

OBJ. (2) L. 22. in fin. Ex quib. caus. maj. ubi ex clausula generali restituuntur.

RESP. Inde non excluduntur causæ speciales ex capite minorum, doli, &c.

OBJ. (3) Quod non quælibet universitas, sed tantum major intelligi videatur. L. 3. C. Jur. reipubl. verb. de republica & l. 27. C. Reb. Cred. voc. de Civitate.

RESP. Eadem ratio est in aliis corporibus, quippe quæ per alios reguntur.

Conf. Laut. h. Struv. h. §. 61. ibique Mull. ubi simul explicat quando & in quibus causis Respublica jure minorum utatur. Atque eam sententiam, omnes universitates, & quidem intra quadriennium, restitutionem impetrare posse, in foro receptam ait Du. Stryk. U. M. h. §. 17.

LIB. IV. TIT. V.

DE

CAP. MINUTIS.

QV. I. *An deportatio pertineat ad maximam an ad mediam capitis diminutionem?*

RESP. Non equidem id in controversiam cadit, satisque notum est, pertinere ad mediam. L. 5. l. fin. h. t. §. 2. Eod. Sed

OBJ. l. 5. §. f. de Extraord. Cogn. ibi: cum libertas adimitur, veluti cum aqua & igni interdicitur, quæ in persona deportatorum venit. Adeoque per deportationem libertas adimi videtur.

RESP. Textus ille loquitur in genere de magna capitis diminutione, quam minimæ opponit, adeoque duas species, maximam

XX 2

&

& mediam complectitur, & utriusque exempla promiscue recenset, uti cum *libertas adimitur*, quæ dicitur maxima *vel uti* (hæc enim voces separandæ videntur) *cum aqua & igni interdicitur*, quæ est capitis diminutio media: & sic de cæteris.

Hodie in locum hujus deportationis successit bannum, non tantum Imperii, sed & Statuum, quo omnia jura amittunt, *Stryk. h. §. p.* Aliquando quoque fustigatio. *ibid. §. ult.* At relegatio, licet in perpetuum facta, nullam infert capitis minutionem, ne minimam quidem, quin & domicilium relegatus retinet, & per familiam ibi habitare potest. *B. Par. Hyp. Inst. tit. cap. dimin. §. 2.*

Qv. II. *An hodie tituli hujus aliquis sit usus?*

Laut. pag. 85. verb. Hodie hujus edicti.

NEGAT. hoc *Dn. Struv. §. 66. h.* quia jure Novellarum emancipatio non amplius infert capitis diminutionem, quippe cum emancipatus æque ac suus succedat: indeque omnis differentia hodie sublata sit; omnisque proinde effectus cesset. Imprimis quia causa juris antiqui, qua in imaginariam servitatem deducebatur emancipatus, eoque omnia jura amittebat, atque non nisi per restitutionem ea recuperabat, tota cessat, *Dn. Stryk. U. M. h. §. 2.* Equidem hoc negari nequit, hodie imaginariam illam venditionem & servitatem cessare; At quia quoad quosdam effectus emancipatio hodieque pro Capitis diminutione habetur, *Idem d. l.* in totum abrogatum hoc edictum dici nequit: Licet adæquati sint ratione successionis sui & emancipati, in eo tamen differunt, quod illi ipso jure adquirant hæreditatem, hi non, nisi aditione &c. Accedunt infiniti alii effectus patriæ potestatis, transmissionis, &c. Vid. *Disp. B. Par. de Success. Nepot.*

Qv. III. *An hodie in arrogatione hoc restitutorio edicto opus sit?*

NEGAT. hoc *Ill. Dn. Stryk. h. §. 5.* quia non opus est restitutione, cum creditoribus jus saluum sit contra patrem arrogatorem, tanquam successorem universalem. *arg. l. 2. pr. h. junct. l. 7. §. 2. h.* Equidem, si creditores malint hoc edicto uti contra ipsum arrogatum, licebit omnino hodieque juxta *l. 1. §. 2. in f. h.* Idque aliquando magis expedire, quin necessarium fieri posset; uti si arrogator obæratuſ esset, filius peculii locuples.

LII-

EX QUIB. CAUS. MAJ.

QV. I. Quid interfit inter geminam hujus edicti clausulam generalem
& specialem.

RESP. SPECIALIS habetur in l. 1. §. 1. 2. & 3. h. Ejusque hæ *Laut. pag.*
sunt causæ: (α) Absentia ex justo metu, l. 1. §. 1. l. 2. l. 3. ff. h. 85. verb.
t. vel rep. causa; si rem absentis præsens uluceperit. L. 1. §. 1. ff. h. *propter*
t. l. 4. & seqq. l. 30. & seqq. ff. eod. §. 5. *Inst. de Adion. & quævis alia,*
si absens rem præsentis. d. l. 1. §. 2. l. 21. l. 22. l. 29. eod. tit. (β) Si *absenti-*
actor in servitute; l. 23. §. 1. h. t. vel alterutra pars in vinculis, aut ho- *am &c.*
stium potestate sit, l. 1. §. 1. §. 2. h. t. l. 9. & seqq. l. 23. princ. & §§.
seqq. eod. tit. (γ) Si possessor vel debitor secum agendi potestatem
non faceret, d. §. 2. d. l. 23. §. fin. & ll. seqq. (δ) Si invitum in jus
vocare non liceret; d. l. 1. §. 2. l. 26. §. 2. §. 3. h. t. (ε) Si Magistra-
tus facto jus perierit. d. l. 1. §. 3. d. l. 26. §. 4. quo & pertinet, si fe-
rias extra ordinem indixerit. d. l. 27. §. 7.

Verum hæ causæ cessant, cum actor procuratorem reliquit, vel
reus defensorem. d. l. 1. §. 2. l. 21. §. pen. & ult. l. 23. l. 39. eod. tit.

Licet vero hodie præsentibus contra absentes aliud quoque reme-
dium indultum sit, ex l. 2. C. de Ann. exc. non tamen per id hæc re-
stitutio ratione rei absentis hodie sublata est, uti quidam putant, quia
pingvior est restitutio, quam remedium. d. l. 2. Dn. Stryk. h. §. 2.

GENERALIS clausula est, quam Prætor speciali subjecit in d. l.
1. §. fin. quaque omnes alias justas causas complectitur; quippe quæ
specialiter omnes exprimi non potuerunt: uti si quis non quidem Reip.
sed tamen ex alia causa necessaria abest; l. 26. §. fin. quo & pertinet,
si quis militiæ, vel officii, vel studiorum causa vel coactus abest, arg.
l. 7. & seqq. l. 28. l. 36. eod. tit. quia hæc omnia ad causam boni publi-
ci pertinent: secus ergo, si privati tantum commodi causa. d. l. 36. l.
42. ff. eod. tit.

Alia exempla clausulæ generalis sunt in l. 36. §. 1. l. 33. princ. ff. h.
t. l. 1. §. 9. ff. de Itin. act. priv. qui textus eam clausulam generalem
vocant: l. 28. princ. & §§. seqq. l. 1. §. fin. Quod fals. tut. l. 35. ff. de
f. n. inst. &c. ejusque clausulæ commentarius habetur in l. 26. §. fin.
l. 27. l. 28. l. 29. h. tit. Eo quoque pertinent causæ læsionis enor-
mis

